

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

25/838-

Dato

5. juni 2025

Orientering om ikraftsetting av endringer i trossamfunnsloven og trossamfunnsforskriften

Stortinget vedtok 28. januar 2025 [lov 14. mars 2025 nr. 3 om endringer i trossamfunnsloven \(aktivitets- og antallskrav\)](#), jf. [Prop. 116 L \(2023–2024\)](#) og [Innst. 111 L \(2024–2025\)](#). Ved kongelig resolusjon 27. mai 2025 er det besluttet delt ikraftsetting av lovendringene, se vedlegg. Samtidig ble det fastsatt nødvendige endringer i trossamfunnsforskriften.

«Om lag-prinsippet»

Lovendringene som gjelder «om lag-prinsippet» i ordningen for tilskudd til registrerte tros- og livssynssamfunn, trådte i kraft 1. juni 2025. I forskriften § 9 er det i den forbindelse føyd til et nytt tredje ledd om forenklet behandling av klagesaker om avkorting av tilskudd når antallet dobbeltmedlemmer omfattet av klagen, utgjør fem prosent eller mindre av antallet medlemmer klageren opprinnelig krevde tilskudd for i tilskuddsåret.

Aktivitetsplikten om jevn kjønnsfordeling i styrende organ

Lov- og forskriftsendringene som innfører den nye plikten til å arbeide for å oppnå minst 40 prosent kvinner og 40 prosent menn i styrende organ som forvalter statstilskuddet (aktivitetsplikten), trer i kraft 1. januar 2026. Lovendringene gjelder tilsvarende for Den norske kirke, jf. endringsloven § 14 femte ledd.

Aktivitetsplikten trer som sagt først i kraft 1. januar 2026. I årsrapporten for 2025, som skal sendes til statsforvalter innen 10. april 2026, vil tros- og livssynssamfunnene derfor kunne svare at de foreløpig ikke har tiltak for å oppnå ovennevnte kjønnsfordeling i styrende organ som forvalter statstilskuddet, uten at dette vil kunne danne grunnlag for å nekte eller avkorte tilskudd eller være en mangel ved rapporten som statsforvalter må følge opp. Samfunnene bør imidlertid gjøres oppmerksom på at de må kunne vise til og beskrive minst ett slikt tiltak i

årsrapporten for 2026. Statsforvalter bør ta inn informasjon om dette i vedtakene om tilskudd for 2026.

Tros- og livssynssamfunn som ikke skriftlig bekrefter at de vil arbeide for å oppnå minst 40 prosent kvinner og 40 prosent menn i styrende organ som forvalter tilskuddet, vil miste retten til tilskudd, jf. Prop. 116 L (2023–2024) s. 47. For øvrig uttales følgende på samme side i proposisjonen:

«Aktivitetskravet skal i utgangspunktet oppnås gjennom tiltak, veiledning og dialog. Hvilke tiltak som er hensiktsmessige, er opp til det enkelte samfunn å vurdere. Nivået på kjønnsbalansen er ikke grunnlag for å vurdere brudd på bestemmelsen. Adgangen til å nekte tilskudd etter loven § 6 tredje ledd knytter seg kun til samfunn som ikke kan dokumentere tiltak for å oppnå minst 40 prosent kvinner og 40 prosent menn i styrende organ som forvalter statstilskuddet, og er forbeholdt samfunn som over tid viser at det ikke arbeides for å oppnå en slik kjønnsbalanse. Tap av tilskudd skjer ikke på grunnlag av det faktiske nivået på kjønnsbalansen, men som resultat av mangel på tiltak. Et samfunn vil ikke tape tilskudd som følge av at det ikke oppnår 40 prosent kvinner og 40 prosent menn i de styrende organene.»

Stillinger og verv som oppfyller vilkårene for lovlig forskjellsbehandling på grunnlag av kjønn etter likestillings- og diskrimineringsloven § 9, ikke er omfattet av aktivitetsplikten. Må for eksempel både leder og nestleder i et organ bestående av syv medlemmer, være en mann, og dette utgjør lovlig forskjellsbehandling etter likestillings- og diskrimineringsloven, skal tros- eller livssynssamfunnet arbeide for at det skal være minst 40 prosent menn og 40 prosent kvinner blant de fem andre medlemmene av organet, med andre ord minst to menn og to kvinner.

Antallskravet

Lov- og forskriftsendringene som innebærer at antallskravet for å kunne bli registrert og kreve tilskudd, heves fra 50 til 100 tellende medlemmer, trer i kraft 1. januar 2026. Et samfunn som er registrert og har minst 100 tellende medlemmer per 1. januar 2026, kan beholde registrering og tilskudd så lenge det har minst 85 tellende medlemmer.

Dobbeltmedlemskap

Endringen i loven § 4 første ledd bokstav c, som innebærer at dobbeltmedlemskap mellom et registrert og et uregistrert tros- eller livssynssamfunn sidestilles med dobbeltmedlemskap mellom to registrerte samfunn, trer i kraft 1. januar 2026.

Med hilsen

Aslaug Skrede Gauslaa (e.f.)
konst. ekspedisjonssjef

Geir Telstø
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Brønnøysundregistrene

Den norske kirke

Islamsk råd Norge

Muslimsk Dialognettverk

Norges Kristne Råd

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL)

Statsforvalterens fellestjenester

KOP

Adresseliste

Statsforvalteren i Agder	Pb. 504	4804	ARENDAL
Buskerud, Oslo og Akershus	Pb. 325	1502	MOSS
Statsforvalteren i Østfold			